

Eitt sjálvsagt samstarv

Oddagrein

Tað var eitt sjálvsagt samstarv, sum formaður Javnaðarflokksins, Jóannes Eidesgaard legði upp til á stevnuni hjá flokkinum í Trongisvági um vikuskiftið.

Jóannes Eidesgaard bjóðaði fakrørsluni samstarv - eitt samstarv, sum er náttúrligt í londunum uttan um okkum. Í Føroyum hevur hetta samstarv ikki verið so eyðsætt, sum aðrastaðni, og her hava bondini millum fakrørsluna og flokkin ikki verið so tætt. Hóast tað, so hava somu persónar gingið aftur bæði í fakrørslu og í Javnaðarflokkinum.

Men tað hevur verið samstarv millum fremstu fakfelagsfólk og Javnaðarflokkin. Einaferð var formaðurin í Føroya Arbeðarafelag, Ingeborg Vinther frammaliga í leiðslu Javnaðarflokksins. Og eisini var formaður Fiskimannafelagsins, Óli Jacobsen bæði í leiðslu flokksins og eitt skifti var hann tingmaður Javnaðarflokksins.

Tað er so sjálvsagt og so náttúrligt, at ein javnaðarflokkur og fakrørslan samstarva.

Men kinkur kom í hetta samstarv - og endin var, at nøkur fakfelagsfólk tóku seg saman í flokk fyri á tann hátt at fáa ávirkan á landsins leiðslu. Og tað eydnaðist at fáa ávirkan, men tíðiliga kom til sjónðar, at hetta ikki var rætta leiðin at ganga.

Eitt samstarv millum ein politiskan flokk og millum fakrørsluna er sjálvandi treytað av, at viljin til samstarv er í lagi, og at teir persónar, ið samstarva skulu, hava álit og aga hvør fyri øðrum.

Soleiðis var tíverri ikki í samstarvinum millum føroyska Javnaðarflokkin og fakrørsluna. Persónligar ósemjur, klandur og stríð legði fót fyri hesum samstarvi, og endaði tað við, at Javnaðarflokkurin leið ein lemjandi ósigur - og flokkurin gjørdist so lítil, sum hann ikki hevur verið síðani vil lögtingsvalið í januar í 1932.

Javnaðarflokkurin hevur ment seg aftur, og stríðið tykist kólnað.

Tað er at fegnast um, at stig nú verða tikin til tess at fáa samband millum fakrørsluna og Javnaðarflokkin. Tað ber eisini boð um politiska búning, at tað er flokkurin, sum rættir hondini fram. Okkara innliga og staðiliga áheitan á fakrørsluna er: Sláið ikki hondina av honum - farið við í hetta samstarv. Sjálvandi ikki uttan treytir, og sjálvandi skulu tit seta fram krøv.

Men samstarvið!

Sosialurin

Lesarabrøv

Veruligur verunleiki

Hósdagin 13.8. hevur Finnur Helmsdal eina góða grein, »Pressan amboð flokkana«, har hann heitir á bæði tey stóru bløðini, ið nú »hvønn dag bera okkum boð um, at eingin kapping er á økinum«, »heiti eg tí staðiliga á andstøðupolitikarar og ikki minst á blaðfólkini á stóru bløðunum, um at sýna Føroya fólk virðing og sóma, og fara undir ein onnan og sakligan dialog um ætlanir á sjálvstýrslu. Alt annað er ósemiligt undirmerking av fólkunum«.

Jú, eg má av fullum huga taka undir við honum. Bæði bløðini hava longu avgjørt at vera ímóti øllum, sum ber á brá, at vit skulu taka fulla ábyrgd av landi og fólk.

Men hvat vilja tey so? og hava tey gloymt, hví so

nógvir føroyingar nú vilja hava gjørt upp við Danmark.

Vit liva í lagnutiðum. Flokspolitikkur má dvína fyri teimum truplu avgerðum, vit sum fólk skulu taka.

Sjálvandi skulu dagligu málini røkjast, men tað stóra felagsmálið krevur, at vit øll eru við til at loysa tað.

Sigurd Joensen segði einaferð, at hann bytti ikki føroyingar í sambandsfólk og tjóðveldisfólk ella bróðrasamkomufólk og kirkjufólk, fyri honum vóru tey øll føroyingar. Hetta havi eg sjálvur roynt at hugsa um. Eg eri so gamal, at eg minnst væl 1946. Longu nú hava tey stóru bløðini eitt stórt andsvar, hvussu leikur fer, tá ið veljast skal. Gjøgvin kann skjótt bliva so stór, at ikki

slepst um hana. Einasta hjálpin, at so ikki skal vera er sakligt og opið orðaskifti. Bara at blaka orðið blokkstuðul í bløðini, ella at vit øll hava skilfólk og vinir í Danmark, ella »at vit hugsa um vælferðina hjá fólkinum«, altso tað gera hini ikki, ger, at vit longu nú hava ilt við at tosað saman.

Tjóðdablaðstjórin á Dimmalætting hevur longu svarað Finni aftur. Í fyrstanini sat eg og nikkaði og frøddist um hetta nýggja lotið, sum er í greinini, men so kemur tað: »Finnur skal vita, at eru nøkur verulig tífíndi at bera um Føroyar á sjálvstýrslu, so verða tey eisini viðgjørð og borin fram. Men so leingi tað mest av øllum bert er tos og hugskot, kunnu tey ikki fáa nakra serliga umrøðu«.

Og verulig tífíndi eru

verulig tífíndi, sum blaðstjórin metir eru verulig tífíndi.

Nakað herfyri hevði Sosialurin oddagrein, har hann heitir á fólk um at skriva um tær nýggju sjálvstýris ætlanir, blaðið vil vera opið, men eisini teir hava eitt mark fyri, hvør skal skriva.

Eftir minninum siteri eg, »verunleikafjarir tjóðveldisromantikarar«. Teir vóru ikki vælkomnir.

Jú, jú eg meini tað. »Orðning muss sein«, søgdu týskarar. Orðan skal vera í. Og sig so tað. Tey bæði bløðini í Føroyum vita, hvat er veruligt og kenna verunleikan.

Steinbjørn B. Jacobsen
14.8.98

Mótmæla at niðurleggja dialysuviðgerð

Soljóðandi bræv hava vit í dag sent til Helenu Dam á Neystabø, Almanna- og Heilsumalastýrið, Tinganes, 100 Tórshavn.

Vísandi til grein í Sosialinum leygdagin 15. august 1998, har blaðmaður hevur samrøðu við Jón á Steig, yvirlækna, um peninganeyð á Landssjúkrahúsinum, verður m.a. nevnt, at

ein møguleiki at spara pening, er at niðurleggja dialysuna á Landssjúkrahúsinum og senda sjúklingarnar til Danmarkar til viðgerðar.

Hesum fara vit staðiliga at mótmæla, tí hetta kann als ikki verða nøkur sparing.

Um dialysan fer fram á Landssjúkrahúsinum ella á Ríkissjúkrahúsinum, skal hon gjaldast av føroyska

heilsuverkinum, og umframt viðgerðina, noyðist føroyska heilsuverkið eisini at gjalda fyri upphald hjá sjúklingunum á Hotel Tórshavn og ferðaútgjöldum.

Av tí at dialysuviðgerð er ein viðgerð sum má fara fram innan/tríðja hvønn dag í óavmarkaða tíð, verður talan um sjúklingar sum noyðast at búgva á Hotel Tórshavn í mánaðir, ja

kanska í árávis, meðan biðað verður eftir eini transplantatión, og ta stóðuna vit vóru í fyri nøkrum árum síðani, er tað vónandi eingin sum ynskir sínum landsmonnum.

Vónandi verður hetta tik- ið til eftirtektar.

Vinarliga v. Nýrafelagið
Ondy Thomsen,
formaður

Politiviðtøka fyri Tórshavn

Hoggið her øll avbygdar- og býarfólk kring alt landið, sum edrúlig og sjónliga ávirkaði, dvølja her í Havnargøtum. Lesið niðan fyri standandi citat.

1. kapitl. Økið hjá viðtøkuni: §1: Viðtøkan hevur gildi fyri alla Havnar kommunu, uttan so at annað er ásett í einstøkum fyriskipanum í viðtøkuni

§ 2: Vegir eru í hesi viðtøku at skilja, sum ein og hvør almenn ella privat gøta, vegur, pláss, brúgv, tunnil, skot, rás, trappa ella tilfikt lendi, ið verður nýtt til vanliga ferðslu av einum ella fleiri ferðslugøgnum.

2. kapitl: Gætur eftir reglugl v.m. § 3: Bardagi, røpan, geylan, harðmæltur songur, harðskapur ella onnur ólátad, orkymlandi ella tilfikt atferð, sum kann hava við sær ólag í almenn-

um reglugl ella ampa øðrum hjástøddum ella fólk, ið býr har um vegir, mugu ikki bara fram á vegum ella øðrum støðum, har atgongd er fyri almenn, t.d. handlum og almennum skrivstovum, skemtistøðum, baðstøðum, almanna náthúsum og flutningsfær- um, teirra millum leiguvognum. 2. petti. Fara slíkir tilburðir fram á støðum, har ikki atgongd er fyri almenn, og hara teir við sær ólag í almennum reglugl, kann politiið áseta, at givið verður uppat við teimum.

§ 4: Bannað er at vera so drukkin á teimum støðum, ið nevnd eru í gr. 3, 1 petti, at onnur hava ampa av tí.

§ 5: Bannað er á, ella upp at, veg ella øðrum støðu, har atgongd er fyri almenn, at tigga sær ólíkliga, t.d. við ólíkligum orðum ella

gerðum, við ólíkligari nektan av kroppinum ella við at eggja til siðloysi.

§ 6: Politiið kann banna øllum, ið stódd eru á onkrum veg, at standa í stað har ella at fara aftur og fram á stytri strekkjum, um tann, sum hetta varðir, við stóði sínum har ella við at fara tann vegin ampar fólk, sum býr har um vegir, ella fólk, sum kemur framvið, ella um grundgivin varhugi er av, at tann, sum hetta varðir, fremur óløgligan vinnuveg.

§ 7: Á teimum støðum, ið umrødd eru í gr. 3, 1. petti, má typering ella mannatrøngd, sum kann hava við sær ólag í almennum reglugl, ikki fara fram. Politiið kann siga persónum, ið staddir eru ánevndu støðum, frá teimum ásetingum, ið neyðugar eru til tess at byrgja fyri, at ólag á hena

hátt kemur á almenn reglugl.

§ 8: Boðað skal verða frá mannagongum og fundum á vegum við persónliga at venda sær til politiið í seinasta lagi 24 tímar, áðrenn sett verður í verk. Fráboðanin skal verða gjørd av tí, ið fær tiltakið í lag, ella onkrum við fulltrú frá tí, og skal skila til mund, leið og fundarstað. Politiið kann seta fyri broytingar í hesum, um tað verður mettt at vera neyðugt fyri ferðsluna.

Tær fyriskipanir viðvíkjandi varðveitslu av reglugl, sum politiið setur, skulu vera hildnar. 2. petti: Ásetingir í 1. petti hevur ikki gildi fyri líkfylgi.

Framhald seinri.

Hans Birgir Hansen